

רשומות

ספר החוקים

21 בפברואר 2018

2693

ר' באדר התשע"ח

עמוד

חוק פתיחת קבר של קטין יוצא תימן, המזרח או הבלקן לשם זיהוי ועריבת בדיקה גנטית לחבר משפחה (הוראת שעה), התשע"ח-2018	180
חוק התקנים (תיקון מס' 13), התשע"ח-2018	184
תיקון טעות בחוק להסדר ההימורים בספורט (תיקון מס' 10), התשע"ז-2017	188

חוק פתיחת קבר של קטין יוצאת תימן, המזרח או הבלקן לשם זיהוי ועריבת בדיקה גנטית לקשרי משפחה (הוראת שעה), התשע"ח-2018*

	<p>מטרה</p> <p>מטרתו של חוק זה לאפשר את חקר האמת בדבר מותם ומוקם קבורתם של קטינים יהודים יוצאי תימן, המזרח והבלקן שהודעה על מותם נמסרה בין השנים 1948 ו-1970 לבני משפחותיהם אך לא התאפשר להם להזHomם ולהביאם לקבורה.</p> <p>הגדירות</p> <p>בחקוק זה –</p> <p>"בדיקה גנטית לקשרי משפחה" – כהגדרתה בחוק מידע גנטי שנועדה לקבע ממצאים בדבר קשרי משפחה בין מנוח לקרובו;</p> <p>"בית המשפט" – בית המשפט לענייני משפחה;</p> <p>"דגימת DNA" – כהגדרתה בחוק מידע גנטי;</p> <p>"חברה לענייני קבורה" – כהגדרתה בתקנות שירות הדת היהודים (חברות לענייני קבורה), התשכ"ז-1966;</p> <p>"חוק מידע גנטי" – חוק מידע גנטי, התשס"א-2000²;</p> <p>"המזרח והבלקן" – מרוקן, אלג'יריה, תוניסיה, לוב, מצרים, עיראק, איראן, סוריה, לבנון, בולגריה, יוון, מקדוניה, טורקיה, אפגניסטן, אוזבקיסטן;</p> <p>"מנוח" – אחד מאלה:</p> <p>(1) קטין יהודי בן למשפחה יוצאת תימן, המזרח או הבלקן, שיש רישום במרשם האוכלוסין, הודיעת פטירה או תעודה פטירה המעידים שנפטר בין השנים 1948 ו-1970;</p> <p>(2) קטין היהודי בן למשפחה יוצאת תימן, המזרח או הבלקן, שהודעה על מותו נמסרה למשפחתו על ידי מוסדר רפואי או גופ ציבורי אחר בין השנים 1948 ו-1970;</p> <p>(3) קטין היהודי ששמו מופיע ברוח של ועדת ציבורית לעניין העימומיות של ילדי תימן, המזרח והבלקן, שהוא אחת מאלה: ועדת בהלו-מינקובסקי – ועדת חקירה לנילוי ילדי תימן, ועדת שלגי – הוועדה לבירור גורל ילדי תימן הנundersים, או ועדת כהן-קדמי – ועדת החקירה הממלכתית בעניין פרשת העימומיות של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948 עד 1954;</p> <p>"מעברה" – כהגדרתה בתקנות קשרי משפחה;</p> <p>"פתחת קבר" – הזות מצבה או כל CISIOI אחר של הקבר;</p> <p>"קרוב" – ילד, הורה, אח או אחיות, וילד של אח או אחיות;</p> <p>"תקנות קשרי משפחה" – תקנות מידע גנטי (עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה, תיעוד ושמרות תוכאותיה), התשע"ע-2010.³</p> <p>צו לפתחת קבר</p> <p>(א) על אף האמור בכל דין, בית המשפט רשאי להורות, בצו, על פתיחת קבר והוציאת גופה לשם זיהוי, ובכלל זה על ליקויות דגימת DNA מגופה לשם עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה (להלן – צו לפתחת קבר), בהתאם לכל אלה:</p>
--	---

* התקבל בכנסת ביום ד' באדר התשע"ח (19 בפברואר 2018); הצעת החוק ודבריו הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 736, מיום ג' בחושון התשע"ח (23 באוקטובר 2017), עמ' 2.

¹ ק"ת התשכ"ז, עמ' 136.

² ס"ח התשס"א, עמ' 62.

³ ק"ת התשע"ע, עמ' 1488.

- (1) מגיש הבקשה הוא קרוב של המנוח שחלקה הקבר המיועדת לפתחה מיוحت אליו;
- (2) בית המשפט מצא כי הנسبות העובdotיות של המקה מועלות ספק בדבר זהות הגוף הקבור בקבר שלגביו הוגשה הבקשה.
- (ב) בدوا בית המשפט לחת צו לפתחת קבר יביא בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה:
- (1) קיום סיכוי להפיך מהגוף הקבורה DNA כך שאפשר יהה לעורך בדיקה גנטית לקשרי משפחה או קיום סיכוי לברר נתונים אחרים שיסייעו בזיהוי הגוף הקבורה;
 - (2) ההשפעה שעשויה להיות לפתחת הקבר להוצאה הגוף וללקות דגימה ממנו על נפטרים אחרים הקבורים באותו חלק קבר או בסמיכות למנוח ועל בני משפחות מדרגה ראשונה אם היה צורך לחפור בתחום קבר סמוכות; לפני מתן הצע ישמע בית המשפט את עמדתם של בני משפחה מדרגה ראשונה של נפטר אחר אמו, ככל שאפשר לאתרם; בסעיף זה, "בן משפחה מדרגה ראשונה" – ילדה הורה, אח או אחות, או בן זוג, ובהעדרם – ילד של אח או אחות;
 - (3) שיקולים הקשורים לבכור המת;
 - (4) קידום מטרתו של חוק זה.
- (ג) הייעץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יהיו המש��בים לבקשת למתן צו לפתחת קבר.
- (ד) בצו לפתחת קבר יקבע בית המשפט הוראות בעניינים אלה:
- (1) אופן פתיחת הקבר וסיגורתו לאחר ליקיחת דגימת DNA, לרבות קבורה מחדש לפי נסיבות העניין;
 - (2) נוכחות רופא מטעם המבוקש בעת הוצאה הגוף כאמור בסעיף 6(ה), אם הוגשה בקשה לכך;
 - (3) בדיקת נבדקים נוספים, ככל שבית המשפט מצא שהבדיקות נדרשות;
 - (4) הוראות בעניין מסירת חוות הדעת של המעבדה לבית המשפט ולצדדים;
 - (5) כל הוראה אחרת הנחוצה כדי להשיג את מטרת הבדיקה.
- (ה) התגלה במהלך הדיון בבקשת למתן צו לפתחת קבר כי יש צורך בפתחת יותר מקבר אחד או בהוצאה יותר מגופה אחת מקברה, ישמע בית המשפט את עמדתו של נציג שימנה הרוב הראשי לישראל נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל, ויכלול בצו הוראות גם לעניין זה.
4. הגשת בקשה למתן צו לפתחת קבר בקשר להזמנת בתקופה של ספק בדרבזות הגוף הקבור בקבר שלגביו הוגשה הבקשה; לעניין זה, "מסמכים" – לרבות תצהיר.
- (ב) מבקש הצעו ישלח העתק מהבקשה לידיו, להוריו ולאחיו של המנוח, ובהעדרם – לילדי אחיו של המנוח.
5. (א) על בקשה לעריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה לפי חוק זה ויחול פרק ה' לחוק מידע גנטי, למעט הוראות סעיפים 20, 28, 28vid ו-28טו לחוק האמו, ויחולו תקנות קשיי משפחה, בשינויים המחייבים.

(ב) על בקשה לעריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה לפי חוק זה שאחד הנבדקים בה הוא אדם שמנוה לו אופטופוטס או פסול דין, יחולו הוראות תקנות מידע גנטי (סדרי דין בהליך לאיישור בדיקה גנטית בחסוי או בפסול דין), התשס"ג-2002.⁴

(ג) הורה בית המשפט על עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה, תיערכ הבדיקה במעבדה, שאליה יפנה בית המשפט את הנבדק ויש לה הידע והניסיון המתאימים, בהתאם להוראות תקנה 6 לתקנות קשרי משפחה.

(א) פתיחת קבר והוחורת גופה לקבעה יתבצעו על ידי חברה לענייני קבורה שבתחום אחוריותה נמצאת חלקת הקבר נושא העז, בהתאם עם מנהל בית העלמין שבו נמצאת החלקה האמורה ובהתאם החלטתו של רב שימנה הרב הראשי לישראל נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל.

(ב) הוצאת גופה מקברה, העברתה למעבדה אנטרופולוגית לשם זיהויו ולקיחת דגימת DNA שתבוצע על ידי מומחה באנטרופולוגיה פורניזיט ממהרכו הלאומי לרפואה משפטית שליד משרד הבריאות או אדם אחר שהוא מומחה באנטרופולוגיה פורניזיט שמיינה בית המשפט, ולפי הוראותיו; גודלה של הדגימה שתילקח יהיה מוגרי ככל הצורך.

(ג) במעמד פתיחת הקבר והוחורת הגוף ישמעו כל הנוכחים להוראותו של המומחה באנטרופולוגיה פורניזיט כאמור בסעיף קטן (ב).

(ד) פתיחת קבר הוצאה גופה מקברה והוחורתה לקבעה ייעשו בנסיבות נציג שימנה הרב הראשי לישראל נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל, וכן רשיים המבקש או בא כוחו להיות נוכחים במקום.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד), לאחר פתיחת הקבר ועד לתום שלב הוצאה גופה, ישחו כל הנוכחים במרחיק של עשרים מטרים לפחות מחלקה הקבר או במרחיק אחר שבעה שרג בעז, נקבע בעז לפתיחת הקבר כי רופא מטעם המבקש יהיה נוכח בעת הוצאה גופה, יהיה הרופא ראש לשוחות במרחיק קרוב יותר לחלקת הקבר בתנאים שיקבע המומחה באנטרופולוגיה פורניזיט; לעניין זה, "רופא" – רופא מוסר לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976.⁵

(ו) התגלה לאחר פתיחת הקבר כי באותה חלקה קבר קבור יותר מנפטר אחד או שעלה ספק אם המנוח שלבביו הוגשה הבקשה קבור באאותה חלקה יחולו הוראות אלה:

(1) אם טרם החלה הוצאה גופה – יcosaה הקבר ויפעלו לפי הוראות בית המשפט בעניין זה;

(2) אם החלה הוצאה גופה – ימשיך המומחה באנטרופולוגיה פורניזיט בהליך הוצאה גופה, וטרם לكيות דגימת DNA לשם עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה, יקבע בית המשפט הוראות לעניין זה;

(3) בהחלטתו כאמור בפסקאות (1) ו(2), ישקול בית המשפט את השיקולים למתן צו לפתיחה קבר כאמור בסעיף 3(ב), וישמע את עדמותם של בני משפחתו מדרגה ראשונה של נפטר אחר כאמור בסעיף 3(ב).²

(א) בכפוף להוראות כל דין, כל שריד של הגוף שהוצאה מהקבר וכן הדגימות שנלקחו לעריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה יוחזרו לקבעה במועד מוקדם ככל האפשר.

(ב) התגלה כי בחלקה קבר היו קברים נוספים יותר מנפטר אחד, יובא כל אחד מהמנפטרים לקבורה בקבר נפרה.

על פתיחת קבר הוצאה גופה מקברה וקבורה מחדש לפי חוק זה לא יחולו הוראות תקנות בראיות העם (קבורה מחדש),⁶ ויחולו הוראות חוק זה.

6. ביצוע צו לפתיחה
קבור

7. החזרת גופה
לקבורה

8. איחודולת
תקנות בעניין
קבורה מחדש

⁴ ק"ת התשס"ג, עמ' 358.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 30, עמ' 594.

⁶ ע"ר 1941, תוס' 2, עמ' (ע) 610.

9. ניתן צו לפתיחה קבר וקבע בית משפט, על יסוד זיהוי גופתו של מנוח ותוצאות בדיקת גנטית לключи משפחה, כי יש התאמה גנטית בין המנוח לקרובו, יקבע בית המשפט גם את מותו של המנוח, אם טרם נקבע, וככל האפשר – גם את יום המות ושבעת המות על סמך כל ראייה שהובאה לפני דבר הנסיבות או הזמן שבהם אירע המוות, וימסור העתק מהחלתו לפקיד הרישום הראשי לפי סעיף 16 לחוק מરשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965.⁷
10. שר הבריאות ממונה על ביצועו של חוק זה.
11. הוראות חוק זה יחולו גם על בקשנות שהיו תלויות ועומדות לפני בית המשפט ביום הוראת מעבר תחילתו של חוק זה, שעניין פתיחת קבלה הוצאת גופה מקבורה ולקיים דגימת DNA מגופה לשם עリכת בדיקה גנטית לключи משפחה, שמתאפשרים בהן שאר התנאים המנוימים בחוק זה.
12. (א) חוק זה יعمוד בתוקפו שנתיים מיום תחילתו.
 (ב) בקשה שהוגשו לבית המשפט לפי חוק זה בתקופה תוקפו יידונו לפי הוראות חוק זה גם אחרי מועד פיקועתו.

בנימין נתניהו
ראש הממשלה ושר הבריאות

יולי יואל אדלשטיין
יוושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה